

Asylprövningsenhet 3 i Malmö

Beslut
2008-03-27

Ärende om uppehållstillstånd m.m.

Sökande

X, född 1956, medborgare i Irak

Språk: Arabiska

Offentligt biträde:

[...]

Beslut

Migrationsverket beslutar att

- avslå ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd
- avslå ansökan om flyktingförklaring och resedokument
- utvisa X med stöd av 8 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716)
- utvisningen ska verkställas genom att X sänds till Irak om han inte visar att något annat land kan ta emot honom

Migrationsverket

Verksamhetsområde asyl, Asylprövningsenhet 3
Östra farmvägen 5, Box 3147, 200 22 MALMÖ
Telefon 0771-235235 Telefax 040-185258

E-post migrationsverket@migrationsverket.se Hemsida www.migrationsverket.se Organisationsnr 202100-2163

Ansökan med mera

X reste enligt egen uppgift in i Sverige den april 2007 och ansökte om asyl samma dag. Han har yrkat att han ska beviljas uppehållstillstånd, arbetstillstånd, resedokument och flyktingförklaring.

X är arab och shiamuslim. Han har bott i det sunnidominerade området [...] i Bagdad. Hans moder finns kvar i hemlandet. I Sverige bor han hos sin broder.

Han åberopar att han känner välgrundad fruktan för att utsättas för förföljelse som går att koppla till hans religionstillhörighet och att han därför i första hand ska beviljas uppehållstillstånd som flykting. I andra hand har han anfört att han är skyddsbehövande i övrigt på grund av att det råder inre väpnad konflikt i Irak, alternativt då han hyser välgrundad fruktan för att utsättas för allvarliga övergrepp som går att koppla till de svåra motsättningar som råder i Irak. Slutligen har han anfört att han i vart fall ska beviljas uppehållstillstånd av synnerligen ömmande omständigheter.

Till styrkande av sin identitet har han lämnat in ett hemlandspass i serie H samt ett medborgarskapsbevis.

Vidare har han lämnat in en kopia av sin broders bosättningsbevis, en kopia av ett ransoneringskort samt en kopia av en polisanmälan.

Till stöd för att säkerhetsläget i Bagdad är mycket allvarligt och att myndigheterna inte kan erbjuda invånarna tillräckligt skydd har X åberopat Utrikesdepartementets rapport "Mänskliga rättigheter i Irak 2006", (LIFOS dokument nr 16199) och brittiska Home Office "Operational Guidance Note: Iraq, 2007-02-12, (LIFOS dokument nr 16168).

Skälen för beslutet

Identitet och utgångspunkt för prövningen

Det är en grundläggande princip inom asylrätten att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt, vilket även inbegriper att sökanden måste göra sin identitet sannolik. I en prövning av en asylansökan ska alltid först bedömas om sökanden har gjort sin identitet och sitt ursprung sannolikt. Därefter får de åberopade skyddsskälen prövas (MIG 2007:12).

Migrationsverkets styrelse fattade den 16 februari 2007 beslut om en ändring av de föreskrifter som gäller för irakiska passhandlingar (se MIGRFS 5/2007). Från och med den 19 februari 2007 är inte några irakiska hemlandspass i serierna H, M, N eller S längre giltiga som

resehandlingar.

Mot bakgrund av att de inlämnade handlingarna generellt sett har ett lågt bevisvärde finner verket att X enbart genom de inlämnade handlingarna inte kan anses ha styrkt sin identitet. Identiteten kan inte heller anses vara styrkt genom hans egna uppgifter.

Uppgifter från en nära anhörig till den sökande kan i vissa fall godtas till styrkande av identiteten. Det som då krävs är bland annat att den anhörige har styrkt sin identitet på ett godtagbart sätt med egna handlingar i samband med förvärv av svenskt medborgarskap. Verket konstaterar att X:s bror har beviljats svenskt medborgarskap efter att ha styrkt sin identitet med hjälp av egna handlingar. Vidare har det framkommit att brodern, efter det han ansökte om uppehållstillstånd i Sverige, angett att X är hans bror. Mot bakgrund av vad som nu anförts bedömer verket att X får anses ha styrkt sin identitet.

Prövning av X:s skäl ska ske mot förhållandena i Irak och Bagdad.

Asylpraxis beträffande Irak

Migrationsöverdomstolen har i en vägledande dom den 26 februari 2007, (MIG 2007:9), beträffande en asylsökande från Irak, uttalat att en individuell prövning ska göras av de skyddsskäl den enskilde åberopar till stöd för sitt påstående om behov av internationellt skydd. Detsamma gäller frågan om det är möjligt för just den personen att återvända till sitt hemland eller till den del av landet dit verkställighet ska ske. Migrationsöverdomstolen bedömde vidare att det inte råder inre väpnad konflikt i Irak i utlänningslagens mening. Det föreligger generellt inte heller verkställighetshinder när det gäller Irak.

Migrationsverkets generaldirektör har den 5 juli 2007 fattat beslut i tre ärenden rörande asylsökande från centrala och södra Irak (LIFOS dok. nr. 16852). Två av ärendena gällde asylsökande från Bagdad. Migrationsverket konstaterade att säkerhetsläget såg mycket olika ut vid en jämförelse mellan olika områden i landet. Det råder svåra motsättningar i Bagdad och situationen där bedömdes som särskilt allvarlig. Även om de våldsrelaterade dödsfallen hade sjunkit markant i antal i Irak och Bagdad de första månaderna 2007 jämfört med slutet av 2006 var våldsutvecklingen inte entydig.

När det gäller bedömningen av om en sökande är skyddsbehövande på grund av de svåra motsättningarna, enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen, är utgångspunkten, enligt de vägledande besluten, en individuell bedömning. Det skall finnas ett orsakssamband mellan de övergrepp som utlänningsen riskerar att utsättas för och de svåra motsättningarna i hemlandet. Enbart den allmänna situationen i landet eller hemstaden och de allmänna riskförhållandena som råder där är inte

tillräckligt för att det ska anses föreligga ett skyddsbehov. Det måste finnas någon särskild omständighet som visar på att sökanden personligen riskerar övergrepp på grund av de svåra motsättningarna.

Länsrätten i Stockholms län bedömde rörande ett av generaldirektörens vägledande beslut avseende en man från Bagdad att det krävs individuella skäl som är trovärdiga och som gör det sannolikt att den asylsökande har ett skyddsbehov för att tillstånd på sådan grund ska kunna beviljas (se Länsrättens dom av den 18 oktober 2007, UM 6696-07, s. 27). Den 21 december 2007 beslutade Migrationsöverdomstolen att inte bevilja sökanden prövningstillstånd. Därmed vann Migrationsverkets vägledande beslut i aktuellt ärende laga kraft.

Bedömning av läget i Irak och Bagdad

UNHCR konstaterar i december 2007 att det skett vissa förbättringar av säkerhetsläget i delar av centrala Irak. Som mest beaktansvärt framhålls den markanta minskningen av sekteristiskt dödande och civila dödsoffer över huvud taget.¹

Säkerhetsläget i Irak och särskilt Bagdad har i stort fortsatt att förbättras sedan våren och sommaren 2007. Trenden höll i sig i januari 2008, men februari månad bröts trenden av något fler civila dödsoffer och attacker. Just publicerade siffror från Iraq Body Count (IBC) visar på 950 dödade civila i hela Irak jämfört med 767 i januari. Dödstalen är dock lägre jämfört med de flesta månader 2007. Ansvariga irakiska ministerier uppger lägre siffror, andra källor högre, men långsiktigt har trenden varit densamma, minskat våld och dödande.² Shiitiska och sunnitiska dödsskvadroner har försvunnit eller hållit en låg profil. Al Qaida Iraq är kraftigt försvagat i Bagdad, även om vissa attentat den senaste tiden tillskrivs dem. En stor del av staden är nu under kontroll av de multinationella styrkorna och irakisk militär eller med dessa lierade medborgargarden. De flesta stadsdelar är därmed någorlunda förskonade från våld, och det har t. ex. blivit säkrare att gå i skolan. Priset för den relativa säkerheten är dock ofta att stadsdelar segregerats eller att betongbarriärer byggts runt dem för skydd mot bombattentat och religiös eller etnisk rensning.

Sveriges ambassad i Bagdad har i slutet av förra året och i år kunnat rapportera om ett varsamt vardagsliv, som börjat ta form. Media rapporterar om samma sak och vissa möjligheter för shiiter att flytta tillbaka till sunnidominerade stadsdelar.³ UNHCR har börjat kartlägga återvändande

¹ UNHCR. "Addendum to UNHCR's Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers". 2007-12-17, sid 6 ff. Lifos nr 17994

² IRIN 080303: Civilian deaths rise in February but still lower than in 2007

www.reliefweb.int/rw/dbc.nsf/doc104?OpenForm&rc=3&cc=irq

³ DN 080125: USA-stödd milis minskar våldet i Irak,

www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=736477

irakiska flyktingar och internflyktingar. I februari 2008 noterar man att återvändande huvudsakligen sker till etniskt / religiöst homogena områden, även om undantag finns. Drygt 40 % av de återvändande återvänder till Bagdad. Stadsdelarna Rusafa och Adhamiya har tagit emot 5 % av de återvändande, som kunnat kartläggas.⁴

Att människor börjar återvända hem är inte okomplicerat för dem, men kan vara en indikation på ett något förbättrat säkerhetsläge. Verkets sammantagna bedömning är att säkerhetsläget, trots försämringar den senaste tiden, förbättrats i Bagdad jämfört med tiden för verkets vägledande beslut den 5 juli 2007 och i än högre grad jämfört med tiden för Migrationsöverdomstolens dom den 26 februari 2007 i vilken konstaterades att det inte råder någon väpnad konflikt i Irak (MIG 2007:9).

Bedömning av återopat skyddsbehov

Enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen är en flykting en utlänning som befinner sig utanför det land som han eller hon är medborgare i därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen utsatts för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

En utlänning som inte är flykting räknas som skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen, om han eller hon har lämnat sitt land på grund av att han eller hon

- känner en välgrundad fruktan för att straffas med döden eller med kroppsstraff, utsättas för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning
- behöver skydd på grund av en yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller
- inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Sådana skyddsbehövande som nu nämnts har enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen rätt till uppehållstillstånd.

Vad gäller frågan om X är flykting eller inte konstaterar Migrationsverket följande.

⁴ UNHCR February 2008, Second Rapid Assessment of Return of Iraqis from Displacement locations in Iraq and from Neighbouring Countries
[http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/SHIG-7CEDPJ/\\$File/full_report.pdf](http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/SHIG-7CEDPJ/$File/full_report.pdf)

Migrationsverket noterar till att börja med att X anför att han deserterat från sin militärtjänst, men återvänt när regeringen utfärdade en amnesti. 1983 deserterade han dock igen.

Verket finner att det inte framkommit att deserteringen går att koppla till någon av de grunder som kan konstituera flyktingskap.

Vidare har han anför att det förhållandet att han har arbetat på ett växlingskontor i Bagdad medför en stor risk för honom. Detta eftersom växlingskontor är måltavlor för utpressning med mera.

Problem med sedvanlig kriminalitet som utpressning eller liknande går i normalfallet inte att koppla till någon grund som kan konstituera flyktingskap. Dessutom konstaterar Migrationsverket att det får anses framgå av utredningen i ärendet att X inte haft några direkta problem på grund av sitt tidigare arbete på ett växlingskontor.

Slutligen har han i huvudsak åberopat följande till stöd för sina uppgifter om att han har ett skyddsbehov. I början av 2007 var hans broder ute med några vänner. På morgonen nästa dag hade brodern fortfarande inte kommit hem. X anmälde då broderns försvinnande till polisen samt började själv att leta efter denne. Härefter mottog han hotfulla sms.

Han visade upp hoten för polisen som härefter under några dagars tid patrullerade i hans bostadsområde. Polisen försvann dock sedan. Efter ytterligare ett antal dagar kom det ett hotbrev till bostaden. I hotbrevet, som var undertecknat av en sunnimuslimsk grupp vid namn Jais Alsahaba, uppmanades shiamuslimer att lämna området. X lämnade hotbrevet till polisen.

Cirka tio dagar efter det hotbrevet kommit till bostaden blev hans bil beskjuten när han var på väg hem från arbetet. Han vågade efter detta inte lämna bostaden utan höll sig inomhus under 15 till 18 dagars tid. Hans uppfattning är att hoten mot honom har religiösa motiv.

Verket noterar att anledningen till broderns försvinnande är okänt. Dessutom är det okänt om denne lever eller inte.

Det är vidare oklart vem som beskjutit X:s bil samt att det även är oklart varför någon öppnade eld mot bilen. Han har inte gjort sannolikt att denna händelse har någon koppling till de hot han uppger sig ha mottagit.

Vad gäller de hot som riktats mot X har denne dock gjort sannolikt att dessa i vart fall delvis har sin grund i hans religionstillhörighet.

Migrationsverket finner dock att X inte gjort sannolikt att han vid ett återvändande till hemlandet skulle komma att utsättas för förföljelse av både sådan art och omfattning / intensitet att han är att betrakta som flykting.

Eftersom han inte är flykting ska hans ansökningar om flyktingförklaring och resedokument avslås.

Därmed ska i nästa led prövning ske om X är skyddsbehövande i övrigt eller inte.

Det har inte framkommit att han numera skulle riskera att få några allvarigare problem på grund av att han för mer än 20 års tid sedan deserterat från militärtjänstgöringen.

När det gäller de hot X åberopat att han mottagit i hemlandet konstaterar Migrationsverket att det förflutit en längre tid sedan han mottog dessa och att säkerhetssituationen i Bagdad sedan dess förbättrats. Det har i vart fall mot bakgrund härav, vid en framåtsyftande riskbedömning, inte framkommit att det numera föreligger en individuell hotbild mot honom.

X har inte gjort sannolikt att han vid ett återvändande till hemlandet skulle riskera att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Han är därmed inte att betrakta som skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen.

Det föreligger inte någon inre väpnad konflikt i Irak.

Han har inte heller gjort sannolikt att han känner välgrundad fruktan för att utsättas för allvarliga övergrepp som är orsakade av de svåra motsättningar som råder i Bagdad.

Det saknas därför skäl att bevilja honom uppehållstillstånd enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen.

Synnerligen ömmande omständigheter

Det framgår av 5 kap. 6 § utlänningslagen att en utlänning kan få uppehållstillstånd i Sverige av synnerligen ömmande omständigheter. Enligt förarbetena (prop. 2004/05:170 s. 185) till lagen ska det vara fråga om situationer som inte omfattas av någon av huvudgrunderna för uppehållstillstånd. Regeringen har också uttalat att begreppet synnerligen ömmande omständigheter ska markera att det rör sig om en undantagsbestämmelse. Enligt bestämmelsen får tillstånd beviljas en utlänning, om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas att stanna i Sverige. Vid bedömningen ska enligt paragrafen

särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassningen till Sverige och situationen i hemlandet.

X har uppgett att han i stort sett är frisk [...].

När det gäller rekvisitet hälsotillstånd framgår det av förarbetena till bestämmelsen (prop. 2004/05:170, s. 280 f.) att det ska röra sig om en livshotande fysisk eller psykisk sjukdom, alternativt ett synnerligen allvarligt funktionshinder, för att tillstånd ska beviljas. Det ska då även beaktas om det är rimligt att vården ges i Sverige.

Migrationsverket bedömer att det inte föreligger skäl att bevilja honom uppehållstillstånd på grund av hans hälsotillstånd.

X har vad gäller hans anpassning till Sverige i huvudsak anfört följande. UNHCR avråder i ”UNHCR Return Advisory and Position on International Protection Need of Iraqis outside Iraq” från den 18 december 2006 (LIFOS dokument nr 15893) från att verkställighet med tvång sker till södra och centrala Irak. ECRE har dessutom i ”Guidelines on the treatment of Iraqi Asylum Seekers and Refugees in Europe”, april 2007 (LIFOS dokument nr 17136) uppmanat alla länder att upphöra med verkställighet mot alla delar av Irak. Eftersom situationen i Irak inte kommer förbättras under en överskådlig tid, att det inte kommer vara möjligt att återvända till Irak under lång tid och att han kan komma att vistas i Sverige under lång tid ska han beviljas uppehållstillstånd. Hänsyn ska tas till den allmänna och svåra humanitära situationen i Irak.

Migrationsverket konstaterar att skyddsgrunder och andra grunder, till exempel synnerligen ömmande omständigheter, ska hållas åtskilda. Migrationsöverdomstolen har intagit denna hållning i ett antal av sina avgöranden (jämför MIG 2007:33). Därmed står det klart att någon omständighet som är hänförlig till skyddsbedömningen inte bör ingå i bedömningen av om det föreligger synnerligen ömmande omständigheter eller inte.

Den åberopade rapporten från UNHCR är till skillnad från UNHCR:s handbok inte någon rättskälla (se Migrationsöverdomstolens dom den 15 juni 2007, mål UM887-06). Inte heller kan det åberopade dokumentet från ECRE anses vara någon rättskälla. Även om UNHCR:s och ECRE:s rapporter är källor till information rörande förhållandena i ett land är rekommendationerna i dessa ofta generellt avfattade och kan inte utgöra annat än ett underlag som verket inte är bundet av. Migrationsverket har att göra en individuell prövning med tillämpning av gällande bestämmelser i utlänningslagen.

När det gäller frågan om verkställighetshinder vill Migrationsverket särskilt framhålla följande. Utlänningslagen förutsätter att den som får avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och utvisas eller avvisas lämnar Sverige självmant (12 kap. 15 § utlänningslagen). Om det i samband med prövningen av en sådan ansökan framkommer att det är praktiskt möjligt att frivilligt återvända till hemlandet ska Migrationsverket inte göra några ytterligare överväganden beträffande verkställigheten av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut, det gäller t.ex. huruvida det är möjligt att verkställa beslutet med tvång enligt bestämmelsen i 12 kap. 14 § utlänningslagen (jfr. MIG 2007:9). I samma avgörande fann Migrationsöverdomstolen att det är praktiskt möjligt att frivilligt återvända till Irak.

X har vistats i Sverige sedan början av april 2007 vilket är en förhållandevis kort tid. Även om han i viss utsträckning hunnit anpassa sig till svenska förhållanden bedömer verket att omständigheterna inte är sådana att tillstånd kan beviljas på grund av hans anpassning till Sverige.

Inte heller vid en samlad bedömning av vad som framkommit föreligger skäl att bevilja X uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter.

Därför beslutar Migrationsverket att utvisa honom

Av 8 kap. 7 § utlänningslagen framgår att en utlänning får utvisas från Sverige bland annat om han eller hon inte har uppehållstillstånd här.

Eftersom det inte finns någon grund för att ge X uppehållstillstånd avslår Migrationsverket hans ansökan och utvisar honom från Sverige med stöd av 8 kap. 7 § utlänningslagen.

Detta beslut har fattats av undertecknad expert efter föredragning av enhetschefen [...]. I den slutliga handläggningen har också experterna [...] deltagit.

Mikael Frejd
Expert

[...]
Föredragande

Kopia till

Offentliga biträdet/ombudet
Mottagningsenheten i Malmö

Överklagande

Information om hur man kan överklaga återges på beslutets sista sida.

De här besluten kan överklagas

Man kan överklaga Migrationsverkets beslut

- att avslå en ansökan om uppehållstillstånd eller att återkalla ett sådant tillstånd
- att avslå en ansökan om arbetstillstånd eller att återkalla ett sådant tillstånd, om verket samtidigt fattat beslut om avvisning eller utvisning
- att avslå en ansökan om flyktingförklaring och resedokument
- att återkalla en flyktingförklaring
- om avvisning eller utvisning

- om förbud att återvända till Sverige
- om förvar.

Så här gör du

- Skriv vilket beslut du överklagar och hur du vill ha det ändrat.
- Skriv ditt namn, personnummer, postadress och telefonnummer.
- Underteckna brevet med ditt namn. Om du har ett ombud som hjälper dig att överklaga kan ombudet underteckna brevet. Ombudet ska i så fall skicka med en fullmakt.
- Skicka överklagandet till Migrationsverket. Enhetens namn och adress hittar du nederst på beslutets första sida.

Överklagandet ska ha kommit in till Migrationsverket inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Rätten att överklaga ett beslut om förvar är inte tidsbegränsad.

Migrationsverket överlämnar överklagandet till Länsrätten i Skåne län, Migrationsdomstolen, om verket inte ändrar beslutet så som du vill.